

Voorstel

Datum vergadering: 15 april 2021
Datum B&W: 23 maart 2021

Portefeuillehouder: Kees Jongmans
Auteur: Laure ter Stege

Onderwerp:

Raadsvoorstel fusie SOBA met OZHW

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met de fusie van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Alblasserdam (SOBA) met Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden (OZHW)
2. Het batig saldo over te hevelen naar OZHW, zodat dit behouden blijft voor het openbaar basisonderwijs

Inleiding

In oktober 2020 bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het positieve advies van het college van B&W met betrekking tot de fusie van SOBA met OZHW. Dit advies is meegenomen als onderdeel van de fusie-effectrapportage (FER). Deze rapportage is eind 2020 ingediend bij DUO en DUO heeft akkoord gegeven voor de fusie. In de raadsinformatiebrief van oktober 2020 was ook te lezen dat de gemeenteraad van Alblasserdam nog zou moeten instemmen met de fusie.

Per 1 januari 2021 is SOBA gefuseerd met OZHW. De fractie D66 heeft in februari 2021 hier schriftelijke vragen over gesteld. In de beantwoording van deze schriftelijke vragen (zie bijlage 1) is aangegeven dat er een misverstand is ontstaan tussen OZHW en de gemeente. Wij zijn, net als u, op basis van artikel 20 en 21 uit de statuten van SOBA in de veronderstelling geweest dat er nog een raadsbesluit nodig zou zijn voor de fusie tussen SOBA en OZHW. Vanuit OZHW werd aangegeven dat de wet per 1 augustus 2018 op dit punt is veranderd. In artikel 64b lid 2j van de Wet op het primair onderwijs (hierna WPO) is bepaald dat ten minste burgemeester en wethouders een advies moeten geven over de wenselijkheid van de voorgenomen fusie. Tegelijkertijd staat nog in de statuten van SOBA dat de gemeenteraad haar goedkeuring moet geven aan een fusie. Als gevolg van het vernieuwde artikel uit de WPO is daarom onduidelijkheid ontstaan over het wel of niet nodig hebben van een raadsbesluit voor de fusie.

Het misverstand is ontstaan over de verhouding tussen de landelijke wetgeving en de statuten. De woorden "ten minste" in artikel 64b lid 2j van de WPO impliceren dat in ieder geval een advies vanuit het college over de wenselijkheid van de fusie nodig is voor DUO om akkoord te gaan, maar dit impliceert niet dat de raad hierdoor niet meer bevoegd is. De wet staat weliswaar boven de statuten, maar alleen als de statuten in strijd zijn met de wet. Dat is hier niet het geval, de statuten zijn aanvullend op de WPO.

Bovenstaande zienswijze hebben wij voorgelegd aan OZHW. Na goed overleg met OZHW wordt u via dit raadsvoorstel alsnog gevraagd om in te stemmen met de fusie tussen SOBA en OZHW en daarmee het batig saldo over te hevelen naar OZHW, zodat het saldo behouden blijft voor het openbaar onderwijs. OZHW heeft aangegeven dat de intentie hierbij is om het saldo zoveel mogelijk te bestemmen voor de scholen in Alblasserdam.

Beoogd effect

In te stemmen met de fusie tussen SOBA en OZHW en daarmee het batig saldo over te hevelen naar OZHW, zodat dit behouden blijft voor het openbaar onderwijs.

Argumenten

1.1. Het belang van openbaar onderwijs in de gemeente Alblasserdam

Er wordt veel waarde gehecht aan het openbaar onderwijs in de gemeente vanuit het feit dat het openbaar onderwijs voor iedereen in Alblasserdam toegankelijk is: voor elke leerling, voor elke leraar. Het is daarmee een belangrijke voorziening voor kinderen (en hun ouders) in onze gemeente. Met de fusie wordt getracht de continuïteit van de openbare scholen in Alblasserdam duurzaam te borgen.

2.1. De fusie biedt meer mogelijkheden om de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen

Verworvenheden op het gebied van onderwijs (zoals ontwikkelde expertise op thema's) vanuit SOBA en OZHW kunnen worden ingezet ten behoeve van elkaars scholen en worden uitgebouwd. Ook ontstaat er met de fusie meer ruimte om te werken aan Passend Onderwijs en de vorming en ontwikkeling van Integrale kindcentra. De vorming en ontwikkeling van IKC's is tevens een ambitie in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van onze gemeente. Daarnaast kunnen door de fusie doorgaande lijnen /samenwerking/ doorstroming naar/van het voortgezet onderwijs beter worden geborgd. Tot slot geeft een grotere schaal meer mogelijkheden tot het aantrekken van benodigde specialisten, bijvoorbeeld voor de begeleiding van leerlingen met leerachterstanden.

3.1. Het samengaan van SOBA en OZHW heeft positieve effecten op de bedrijfsvoering en de organisatie

Zaken als financiën, huisvesting, duurzaamheid en kennismanagement zijn vanuit het perspectief van het primair onderwijs steeds complexer geworden. OZHW kent een onderwijs servicebureau. De dienstverlening van dit servicebureau komt door de fusie ook beschikbaar voor de scholen van SOBA. OZHW en SOBA verwachten door de fusie positieve effecten op het gebied van efficiency, kostenbesparingen en schaalvoordelen bij gezamenlijke inkoop. Dit levert positieve effecten op voor OZHW en de scholen van SOBA met betrekking tot de bedrijfsvoering en organisatie.

4.1. Vanuit de specifieke context van de positie van het openbaar onderwijs in de regio versterkt het samengaan van SOBA en OZHW de kracht van de gemeenschappelijke bedrijfseconomische positie

Er wordt verwacht op basis van demografische gegevens dat de leerlingenaantallen in de Alblasserwaard in de toekomst zullen dalen. Door de fusie kunnen middelen en krachten worden gebundeld om hier op in te spelen. Ook kan een grotere schaal en een meer prominente positie in de regio leiden tot een grotere (h)erkenning door voor het onderwijs vitale partners, zoals woningcorporaties, jeugdzorg, culturele organisaties en kinderopvang.

Kanttekeningen

1.1. Voldoende aanbod openbaar onderwijs in de gemeente aanwezig

Zoals eerder aangegeven hechten we belang aan de aanwezigheid van openbaar onderwijs in de gemeente. Beide besturen, zowel SOBA als OZHW, bieden op dit moment onderwijs aan in een gebied met krimpende bevolkingsgroei. Op basis van demografische gegevens is de verwachting dat het leerlingenaantal in de Alblasserwaard zal gaan dalen. Als gemeente vinden we het belangrijk dat er ook na de fusie een voldoende aanbod openbaar onderwijs met enige spreiding in de gemeente aanwezig is en blijft. Daar komt bij dat de onderwijskwaliteit en ook de eigen identiteit van de scholen niet uit het oog mag worden verloren: de scholen moeten herkenbaar blijven voor leerlingen en ouders.

2.1. Aandachtspunten met betrekking tot de financiën en financieel beheer

In de fusie-effect rapportage zijn een aantal aandachtspunten benoemd met betrekking tot de financiën en het financieel beheer van SOBA en OZHW die kunnen leiden tot belangrijke risico's. Ondanks dat zowel voor SOBA als voor OZHW in de fusie-effect rapportage wordt geconcludeerd dat de financiën en het financieel beheer in de basis voldoende zijn, is het belangrijk dat er aandacht is en blijft voor deze financiële risico's.

3.1. Aandacht voor het in kaart brengen van de diverse herinvesteringen die de onderwijsinstellingen met elkaar aangaan

De onderwijsinstellingen gaan diverse herinvesteringen met elkaar aan. Hierbij kan worden gedacht aan onderwijsleerpakket, servers en automatisering, netwerk, kantoormeubilair, machines, inventaris en apparatuur. Het is belangrijk dat er aandacht wordt gegeven aan deze herinvesteringen.

Financiële informatie

De fusie van SOBA met OZHW heeft geen impact op de gemeentelijke middelen: de fusie zorgt niet voor een besparing noch voor extra kosten voor de gemeente.

Uitvoering

De statuten van SOBA worden niet meer gewijzigd. De stichting zal worden opgeheven als er décharge is verleend aan de bestuurders van SOBA over de jaarrekening van 2020. Het zijn de statuten van OZHW die worden gewijzigd. Deze statutenwijziging is nodig om de wettelijke taak van de gemeente Alblasserdam m.b.t. het toezicht te borgen. Deze wettelijke taak wordt uitgevoerd door deelname van de portefeuillehouder onderwijs van de gemeente Alblasserdam aan het platform gemeentelijk toezicht van OZHW.

Communicatie

OZHW zal per brief op de hoogte worden gesteld van het besluit van de gemeenteraad van Alblasserdam over de fusie.

Bijlagen

-
1. Raadsinformatiebrief Beantwoording schriftelijke vragen D66 fusie SOBA met OZHW

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

B E S L U I T:

1. In te stemmen met de fusie van de Stichting Openbaar Basisonderwijs Alblasserdam (SOBA) met Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden (OZHW)
2. Het batig saldo over te hevelen naar OZHW, zodat dit behouden blijft voor het openbaar basisonderwijs